

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно на хрватскохрватски, словеначки и на македонски јазик. — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Службата на општествено книговодство за претплата, посебни изданија и огласи 608-3-291-2

Среда, 7 февруари 1968

БЕЛГРАД

БРОЈ 5

ГОД. XXIV

Цена на овој број е 0,90 динари. — Аконтацијата на претплата за 1968 година изнесува 60.— дин. — Редакција: Улица Јована Ристића бр. 1. Пошт. факс 226 — телефони: централа 50-931, 50-932, 50-933 и 50-934; Служба за претплата 51-732. Продајна служба 51-671.

50.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈАТА

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за експропријацијата, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 1 февруари 1968 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 1 февруари 1968 година.

П.Р. бр. 639

1 февруари 1968 година
Белград

Го заменува
Претседателот на Републиката
Претседател
на Сојузната скупштина,
Милентие Поповиќ, с. р.

Потпретседател
на Сојузната скупштина,
др Милош Жанко, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈАТА

Член 1

Во Законот за експропријацијата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 12/57 и 53/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/65) во членот 10 став 1 по зборот: „припаѓа“ се додава зборот: „правичен“.

Член 2

Во членот 11 ставот 2 се брише.

Член 3

Членот 13 се менува и гласи:

„Ако одлуката за изградба на определен објект ја донесло собрание на општина на седница, извршниот совет односно државниот секретар за народна одбрана за воени објекти, општиот интерес за изградба на тој објект на земјиштето што треба да се експроприра се утврдува со таа одлука или со друга одлука на тој орган.“

Ако е донесен урбанистички односно просторен план или одлука која тој план го заменува, одлуката за утврдување на општиот интерес во поглед локацијата на објектот мора да биде во согласност со тој план односно одлука.

Општиот интерес за истражување на рудно или друго природно богатство се утврдува со дозвола на надлежниот државен орган дека тоа истражува-

ње може да се врши на земјиштето за кое се има намера да се предложи експропријација.“

Член 4

Во членот 14 ставот 1 се менува и гласи:

„Ако зграда, на која постои право на сопственост, за која постои намера да се предложи експропријација се наоѓа на земјиште во општествена сопственост кое со урбанистичкиот односно просторниот план или со одлука која го заменува тој план е определено за станбена или комунална изградба, општиот интерес за таква изградба на земјиштето на кое се наоѓа зградата се утврдува со тој план или со одлука која го заменува тој план.“

Во ставот 3 зборот: „собрание“ се брише.

Член 5

Во членот 16 зборовите: „општиот интерес не се смета за утврден“ се заменуваат со зборовите: „општиот интерес не е утврден“.

Член 6

Во членот 17 ст. 1 и 2 се менуваат и гласат:

„Ако одлуката за изградба на определен објект ја донесла работна или друга организација или државен орган, освен државните органи од членот 13 ст. 1 и 3 на овој закон, решение за тоа дека изградбата на тој објект на земјиштето за кое се има намера да се предложи експропријација е од општ интерес, донесува на седница собрание на општината на чија територија се наоѓа тоа земјиште.“

Ако тоа земјиште се наоѓа на територијата на повеќе општини, решение за утврдување на општиот интерес донесува градскиот собор односно градското собрание или извршниот совет.“

Член 7

Во членот 24 став 4 зборовите: „инвестиционата програма“ се заменуваат со зборовите: „одлуката за изградба на објектот“.

Член 8

Во членот 26 став 1 точката 2 се менува и гласи:

„2) доказ дека предлагачот на експропријацијата има обезбедени средства приближно во височина која е потребна за плаќање надоместок за експроприраната недвижност.“

Ставот 2 се менува и гласи:

„Ако е општиот интерес за изградба на објектот утврден со одлука донесена врз основа на членот 13 став 1 од овој закон, кон предлогот за експропријација се поднесува акт од собрание на општината, од извршниот совет односно од државниот секретар за народна одбрана со кој се потврдува дека со одлуката на тој орган е утврдена потесната локација која го опфаќа земјиштето за кое се има намера да се предложи експропријација.“

Во ставот 4 зборовите: „општиот интерес се смета за утврден“ се заменуваат со зборовите: „е општиот интерес утврден“.

Член 9

Во членот 28 ст. 2 до 4 се менуваат и гласат: „Предлог за експропријација може да се усвои иако предлагачот кој тој предлог не поднесол доказ дека има обезбедени средства од кои ќе го плати надоместокот, ако го сторил веројатно тоа дека тие средства ќе бидат обезбедени.

Во случајот од ставот 2 на овој член недвижноста не може да му се предаде на предлагачот на користење додека не поднесе доказ дека има обезбедени средства од кои ќе го плати надоместокот.

Ако предлагачот во рок од шест месеци од денот на донесувањето на решението за експропријација не поднесе доказ дека има обезбедени средства од кои ќе го плати надоместокот, решението за експропријација ќе се поништи на барање на поранешниот сопственик.“

Член 10

Во членот 30 став 2 зборовите: „општиот интерес се смета за утврден според самиот закон (член 13 ст. 1 и 3 и член 14)“ се заменуваат со зборовите: „е општиот интерес утврден врз основа на членот 13 ст. 1 и 3 и членот 14 на овој закон“, зборовите: „дека потврдата на надлежниот орган со која се докажува“ — со зборовите: „дека актот на надлежниот орган со кој се докажува“, а зборовите: „со инвестиционата програма (член 13 став 1)“ — со зборовите: „со одлуката донесена врз основа на членот 13 став 1 на овој закон“.

Член 11

Во членот 33 ст. 2 и 3 се заменуваат со три нови става, кои гласат:

„По исклучок, извршниот совет, на барање на предлагачот кој поднесол доказ дека има обезбедени средства за плаќање на надоместокот за експроприраната недвижност, може да реши таа недвижност да му се предаде во посед пред правосилноста на решението за експропријација, ако утврди дека е тоа неопходно поради итноста на случајот или за да се отстрани позначителна штета.

Ако утврди дека е тоа неопходно поради итноста на случајот или за да се отстрани позначителна штета, и државниот секретар за народна одбрана може да реши недвижноста да се предаде во посед пред правосилноста на решението за експропријација кога таа се експроприра за изградба на воен објект.

Ако на експроприраното земјиште постои зграда, друг објект или насади, надлежниот орган не може на корисникот на експропријацијата да му ја предаде во посед таа недвижност пред да ја утврди нивната вредност или обезбеди докази за вредноста на таа недвижност.“

Досегашниот став 4 станува став 5.

Во досегашниот став 5, кој станува став 6, зборовите: „став 2“ се заменуваат со зборовите: „ст. 1 и 2“.

Член 12

Чл. 35 до 41 се менуваат и гласат:

„Член 35

При определувањето на надоместокот за експроприрана недвижност ќе се цени користа што може да ја даде таа недвижност со нејзиното редовно искористување, користа што поранешниот сопственик ја имал од таа недвижност, вложувањата на поранешниот сопственик во таа недвижност, пазарната цена доколку таа е израз на овие околности, дали и колку таа недвижност му служела на поранешниот сопственик како материјална основа за egzистенција и дали поранешниот сопственик за искористување на таа недвижност употребувал само своја лична работа и работа на членовите на своето домаќинство.

Ако врз надоместокот што се определува според ставот 1 на овој член влијаат околностите што недвижноста се наоѓа во населби или во туристички подрачја, или во близина на тие населби односно подрачја, сообраќајници, вештачки езера,

канални, мелиорациони или други објекти, или што претстои експропријација, надоместокот ќе се намали сразмерно со влијанието од тие околности.

При определувањето на надоместокот за градежно земјиште нема да се земе предвид пазарната цена која се формира во прометот на градежно земјиште.

Личните и семејните прилики на поранешниот сопственик ќе се земат во оглед при определувањето на надоместокот само ако тие околности се од суштествено значење за неговата материјална egzистенција.

Член 36

Височината на надоместокот за експроприраната недвижност се утврдува според околностите во времето на донесувањето на првостепената одлука за надоместокот.

Член 37

Со републички закон можат да се пропишат поблиски мерила за определување надоместок за експроприрана недвижност, согласно одредбите на членот 35 од овој закон.

Тие мерила можат да се определуваат и само за одделни видови недвижности, како и само за определени подрачја.

Член 38

Надоместокот за експроприрана недвижност се определува во готови пари.

На предлог на една од странките, судот може да определи надоместок, во целина или делумно, во давање во сопственост друга недвижност, ако корисникот на експропријацијата има таква недвижност и ако на таква недвижност може да постои право на сопственост.

Ако се експроприра земјоделско земјиште на земјоделец, надоместокот според ставот 2 на овој член може да се определи само по негово согласување.

Странките можат да се спогодат надоместокот да се состои, во целина или делумно, во давање друга недвижност на која може да постои право на сопственост или во некој друг вид.

Член 39

Ако експроприраните недвижности од разни видови се во сопственост на ист сопственик, при определувањето на надоместокот за експроприраната недвижност посебно се искажува надоместокот за одделните видови на тие недвижности (земјишта, згради, уреди и други објекти).

Член 40

Ако се експроприра станбена зграда или стан како посебен дел на зграда, корисникот на експропријацијата е должен, пред рушењето на зградата, на поранешниот сопственик и на другите носители на станарско право на таа зграда или стан да им обезбеди користење на друг соодветен стан, доколку заинтересираните лица не се спогодиле поинаку.

При определувањето на надоместокот за експроприраните згради или посебни делови од згради ќе се земе во оглед и околноста од ставот 1 на овој член.

Ако се експроприра зграда или посебен дел од зграда што се изградени без пропишана дозвола од надлежниот државен орган, поранешниот сопственик нема право на надоместок за таква недвижност. Поранешниот сопственик може да ја поруши зградата и да го однесе материјалот од таа зграда во рокот што ќе му го определи надлежниот орган.

Поранешниот сопственик нема право на надоместок ниту за вложувањата што ги извршил по денот кога е писмено извештен за поднесениот предлог за експропријација.

Член 41

Ако на корисникот на експропријацијата му е предадена недвижност пред правосилноста на решението за експропријацијата, сопственикот има право да избира да му се определи надоместок спо-

ред околностите во времето на предавањето на недвижноста, или во времето на донесувањето на првостепената одлука за надоместокот.“

Член 13

Во членот 42 став 4 по зборовите: „или плодовите“ се става записка, а зборовите: „во височина на едногодишниот просечен принос пресметан според приносот за изминатите пет години,“ се бришат.

Ставот 5 се брише.

Член 14

Чл. 43 до 47 се бришат.

Член 15

Во членот 49 став 1 зборовите: „чистиот катастарски приход од закупеното земјиште“ се заменуваат со зборовите: „закупнината што се остварува за најблиските слични земјишта“.

Член 16

Чл. 51 до 54 се бришат.

Член 17

Членот 55 се менува и гласи:

„Ако е во прашање експропријација на недвижности од толкав обем поради тоа значителен број жители мораат да се иселат од крајот во кој се наоѓаат експроприраните недвижности, со републички закон можат да се пропишат посебни форми и услови на надоместокот.“

Поранешниот сопственик може да бара надоместокот да му се определи според одредбите на овој закон, ако е тоа за него поповолно.

На корисникот на експропријацијата не може да му се предаде експроприраната недвижност додека спрема поранешните сопственици не се исполнат обврските во поглед на надоместокот определен врз основа на републички закон.“

Член 18

Чл. 58 до 64 се менуваат и гласат:

„Член 58

По правосилноста на решението за експропријација општинскиот орган на управата надлежен за имотно-правни работи должен е без одлагање да закаже и одржи усна расправа за спогодбено определување на надоместокот за експроприраната недвижност.

Органот од ставот 1 на овој член ќе настојува странките да постигнат спогодба за надоместокот, предупредувајќи ги на нивните права и обврски според одредбите од овој закон.

Заради приготвување на расправата странките можат да поднесат свои писмени понуди, а органот од ставот 1 на овој член може да прибави писмени известувања од управните и други органи и организации за фактите што можат да бидат и од значење за определувањето на височината на надоместокот.

Член 59

Со спогодбата за надоместокот за експроприраната недвижност мораат да бидат определени особено формата и височината на надоместокот и рокот во кој корисникот на експропријацијата е должен да ја исполни обврската во поглед на надоместокот.

Спогодбата за надоместокот се внесува во записникот, кој мора да ги содржи сите податоци неопходни за исполнување на обврската на корисникот на експропријацијата.

Спогодбата за надоместокот е склучена кога двете странки ќе го потпишат записникот во кој е внесена спогодбата.

Записникот во кој е внесена спогодбата за надоместокот има сила на извршен наслон.

Член 60

Ако спогодба за надоместок не се постигне во рок од три месеци од денот на правосилноста на ре-

шението за експропријација, општинскиот орган на управата надлежен за имотно-правните работи го доставува без одлагање правосилното решение за експропријацијата со списите до општинскиот суд на чие подрачје се наоѓа експроприраната недвижност, заради определување на надоместокот.

Ако органот не постапи според одредбата на ставот 1 од овој член, поранешниот сопственик на експроприраната недвижност може непосредно да му се обрне на судот заради определување на надоместокот.

Општинскиот суд донесува по службена должност, во вонпроцесна постапка, одлука за надоместок за експроприраната недвижност, откако ќе изведе докази потребни за определување на надоместокот и ќе им даде на странките можност на рочиштето да се изјаснат за тоа.

Член 61

За надоместокот за експроприраната недвижност општинскиот суд расправа и одлучува во совет кој се состои од еден судија, како претседател на советот, и двајца судии-поротници.

Член 62

Трошоците на постапката заради спогодбено утврдување на надоместокот за експроприраната недвижност ги поднесува корисникот на експропријацијата.

Трошоците на судската постапка за определување на надоместокот судот ги определува сразмерно успехот на странките во таа постапка.

Член 63

Постапката за определување на надоместокот за експроприраната недвижност е итна.

Член 64

Корисникот на експропријацијата е должен во рок од 15 дена од денот на доставувањето на правосилната одлука со која е определен надоместок во пари, да му го исплати надоместокот на поранешниот сопственик.

Ако на корисникот на експропријацијата му е предадена експроприраната недвижност пред правосилноста на решението за експропријација, тој е должен на износот на надоместокот на поранешниот сопственик да му плати камата по стопа од 6% годишно од денот на предавањето на недвижноста до истекот на рокот од ставот 1 на овој член.

Ако корисникот на експропријацијата во рокот од ставот 1 на овој член не му го исплати надоместокот на поранешниот сопственик, тој е должен на износот на неисплатениот надоместок да плати камата по стопа од 12% годишно од денот на истекот на тој рок до денот на исплатата.

За извршување на непарични обврски рокот се определува со одлуката за надоместокот.“

Член 19

По членот 66 се додава нова глава со десет нови членови, која гласи:

„Г Л А В А VI

ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА НА КОМПЛЕКСИ ЗЕМЈИШТА ЗА ПОТРЕБИТЕ НА СТАНБЕНАТА И КОМУНАЛНАТА ИЗГРАДБА

Член 67

За потребите на станбената и комуналната изградба и за уредувањето на земјишта за тие потреби на станбената и комуналната изградба можат да се експроприраат и комплексни земјишта.

Одредбите од овој закон што се однесуваат на целосна експропријација на земјишта се применуваат и врз експропријацијата на комплексни земјишта за потребите на станбената и комуналната изградба, ако со одредбите на овој закон не е определено поинаку.

Член 68

Комплекс земјишта може да се експроприра за потребите на станбената и комуналната изградба

само ако е за тој комплекс донесен детален урбанистички план.

Општиот интерес за потребите на станбената и комуналната изградба на комплекс земјишта се утврдува со деталниот урбанистички план.

Член 69

Земјиште на кое постои зграда и земјиште кое е потребно за нејзината редовна употреба не може да се експроприра за потребите на станбената изградба ако е зградата таква што врз основа на деталниот урбанистички план да може тав да постои на местото на кое се наоѓа, а е во таква состојба да не е оправдаано нејзино рушење.

Член 70

Со експропријацијата на комплексот земјишта за потребите на станбената и комуналната изградба преминуваат во општествена сопственост сите парцели што влегуваат во составот на тој комплекс, освен парцелите од членот 69 на овој закон.

Член 71

Комплексот земјишта може за потребите на станбената и комуналната изградба да се експроприра само во корист на општината на чија територија се наоѓа тој комплекс.

Експроприраното земјиште општината може да им го дава на користење на правни лица заради изградба на згради и други објекти и заради изведување други работи, во согласност со деталниот урбанистички план.

Општината може, во согласност со деталниот урбанистички план, да им го дава експроприраното земјиште на користење и на граѓани заради изградба на згради на кои тие можат да имаат право на сопственост, ако е тоа земјиште уредено за таква изградба.

Член 72

Поранешниот сопственик на земјиштето експроприрано за потребите на станбената и комуналната изградба има право да го користи тоа земјиште до денот кога врз основа на одлуката на надлежниот општински орган е должен да му го предаде на користникот.

Поранешниот сопственик може и пред тој ден да ѝ го предаде земјиштето на општината, а општината е должна да го прими од него тоа земјиште.

Во случајот од ст. 1 и 2 на овој член на поранешниот сопственик му се определува надоместок за експроприраното земјиште веднаш по предавањето земјиштето на општината или на друг користник.

Член 73

Поранешниот сопственик на парцела која влегува во составот на комплексот земјишта експроприран за потребите на станбената и комуналната изградба има првенствено право за користење на таа парцела во површина која е потребна за изградба на зграда на која тој според законот може да има право на сопственост и за редовна употреба на таа зграда, ако врз основа на деталниот урбанистички план на таа парцела може да се подигне таква зграда.

Со републички закон ќе се пропишат условите и начинот за остварување на првенственото право за користење од ставот 1 на овој член.

Член 74

Поранешниот сопственик е должен во рок од три години од денот на доставувањето на решението за давање земјиштето на користење да изврши позначителни работи на изградба на зграда.

Ако не постанат според одредбата на ставот 1 од овој член, поранешниот сопственик губи првенствено право за користење на земјиштето на кое бил должен да подигне зграда.

Член 75

Носителот на правата од членот 72 став 1 и членот 73 став 1 на овој закон може да ги пренесе

тие права со договор или тестамент само врз брачниот другар, потомците, посвоениците, родителите и посвоителите, а носителот на правата од членот 71 ст. 2 и 3 и правото остварено според членот 73 став 2 на овој закон не може да ги пренесе тие права освен ако преносот на тие права се врши заедно со преносот на зграда или друг објект подигнат на земјиштето на кое постои право за користење.

Правата од членот 72 став 1, членот 71 став 3 и членот 73 на овој закон можат да ги наследат по основот на законот наследниците на поранешниот сопственик, како и наследниците на лицата врз кои поранешниот сопственик, согласно овој закон, ги пренесол тие права.

Член 76

Одредбите на членот 74 од овој закон се применуваат и врз лицата врз кои поранешниот сопственик ги пренесол правата за користење остварени според членот 73 став 2 на овој закон, како и врз лицата што тоа право го наследиле, а рокот од три години за извршување позначителни работи на изградба на зграда почнува да тече и во поглед на тие лица од денот кога на поранешниот сопственик му е доставено решението за давање земјиштето на користење.

Член 20

Во членот 82 ставот 3 се брише.

Член 21

Во членот 83 став 1 по зборот: „зграда“ се додаваат зборовите: „или друг објект“, а по зборот: „зградата“ — зборовите: „или другиот објект“.

Ст. 2 и 3 се бришат.

Член 22

Членот 84 се менува и гласи:

„Пренос на правото за користење или друго право се врши со надоместок.

Надоместокот за пренос на правото за користење на земјиште се определува во износ со кој поранешниот носител на правото за користење или на друго право може да обезбеди исти или слични услови за вршење на дејноста за која била означена пренесената недвижност.

Надоместокот се определува во готови пари или во недвижност, согласно одредбите на членот 38 од овој закон за целосна експропријација на недвижности.

Надоместокот го поднесува правното лице врз кое се врши преносот.“

Член 23

Во членот 86 ставот 3 се брише.

Член 24

Во членот 87 ставот 1 се менува и гласи:

„Земјиште во општествена сопственост може привремено да се заземе ако е тоа потребно и целесообразно заради изградба на објекти од општ интерес, како и за уредување на тоа земјиште за таква изградба.“

Член 25

Чл. 110 до 117, 119, 121 и 123 се бришат.

Член 26

Постапка за определување надоместок за експроприрана недвижност ќе се спроведе и надоместокот ќе се определи според одредбите на овој закон, ако на денот на влегувањето во сила на овој закон не постои правосилно решение за надоместок.

Ако на денот на влегувањето во сила на овој закон постапката за определување надоместок е во тек, надлежниот орган на управата односно судот пред кој се води таа постапка, ќе ја запре постапката, а списите што се однесуваат на определувањето на надоместокот ќе му ги достави без одлагање на надлежниот општински орган на управата заради спроведување на постапката според одредбите на овој закон. Во тој случај, надлежниот орган на управата односно судот пред кој се води постапка-

та ќе го поништи односно укине решението за надоместок ако е донесено а не станало правосилно.

По предлог за обнова на постапката за определување надоместок која е правосилно завршена до денот на влегувањето во сила на овој закон, надлежниот орган на управата односно судот претходно донесува одлука за тој предлог. Ако се донесе решение со кое се дозволува обнова на постапката и кога тоа решение ќе стане правосилно, органот на управата односно судот ќе го поништи односно укине правосилното решение за надоместок донесено во поранешната постапка и ќе ја запре понатамошната постапка, а списите ќе му ги достави на надлежниот општински орган на управата заради спроведување на постапката според одредбите на овој закон.

Ако по барање за заштита на законитоста се поништи односно укине решение за надоместок кое станало правосилно до денот на влегувањето во сила на овој закон, соодветните списи ќе му се достават на надлежниот општински орган на управата заради спроведување постапка според одредбите на овој закон.

Член 27

Во сите одредби на Законот за експропријацијата зборовите: „надоместок за експропријација“ во различни членувања, се заменуваат со зборовите: „надоместок за експроприрана недвижност“ во соодветно членување.

Член 28

Се овластува Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина да го утврди пречистениот текст на Законот за експропријацијата.

Член 29

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

51.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ ВО ГРАДОВИТЕ И НАСЕЛБИТЕ ОД ГРАДСКИ КАРАКТЕР

Се прогласува Законот за определување на градежното земјиште во градовите и населбите од градски карактер, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 1 февруари 1968 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 1 февруари 1968 година.

П.Р. бр. 640

1 февруари 1968 година

Белград

Го заменува
Претседателот на Републиката
Претседател
на Сојузната скупштина,
Милентије Поповиќ, с. р.

Потпретседател
на Сојузната скупштина,
др **Милош Жанко, с. р.**

ЗАКОН

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ ВО ГРАДОВИТЕ И НАСЕЛБИТЕ ОД ГРАДСКИ КАРАКТЕР

Член 1

Во смисла на Законот за национализација на наемните згради и на градежното земјиште, во градовите и населбите од градски карактер градежните земјишта стануваат општествена сопственост под условите определени со овој закон.

На поранешните сопственици на градежно земјиште им припаѓа правичен надоместок според одредбите на Законот за експропријацијата.

Член 2

Градежните земјишта во градовите и населбите од градски карактер се определуваат со републички закон.

Како градежни можат да се определат само оние земјишта што веќе се урбанистички изградени или за кои е донесен детален урбанистички план, ако изградбата на тие земјишта во целост или во поголем дел ќе се изврши најдоцна во рок од десет години од денот на влегувањето во сила на републичкиот закон.

Член 3

Поранешниот сопственик на неизградено градежно земјиште има право да го користи тоа земјиште до денот кога е должен, врз основа на одлука од надлежниот орган, да му го предаде на корисникот.

Поранешниот сопственик може и пред тој ден да ѝ го предаде земјиштето на општината, а општината е должна тоа земјиште да го прими од поранешниот сопственик.

Член 4

Поранешниот сопственик на неизградено градежно земјиште има првенствено право за користење на тоа земјиште во површина која е потребна за изградба на зграда на која според законот може да има право на сопственост и за редовна употреба на таа зграда, ако врз основа на деталниот урбанистички план може на тоа земјиште да се подигне таква зграда.

Со републички закон ќе се пропишат услови-те и начинот за остварување на првенственото право за користење од ставот 1 на овој член.

Член 5

Правото од членот 3 став 1 на овој закон и правото од членот 4 став 1 на овој закон поранешниот сопственик може да ги пренесе само врз брачниот другар, потомците, посвоениците, родителите и посвоителите.

Брачниот другар, потомците, посвоениците, родителите и посвоителите не можат правата од ставот 1 на овој член да ги пренесат со правна работа врз друго лице.

Правата од ставот 1 на овој член можат да ги наследат законските наследници на поранешниот сопственик, како и законските наследници на брачниот другар, потомците, посвоениците, родителите и посвоителите врз кои поранешниот сопственик ги пренесол тие права.

Одредбите од ст. 1 до 3 на овој член се применуваат и врз поранешните сопственици на земјишта што се национализирани до денот на влегувањето во сила на овој закон, како и врз лицата врз кои поранешните сопственици до денот на влегувањето во сила на овој закон го пренесле правото за користење или првенственото право за користење, ако е преносот на правата извршен врз основа на договор на кој потписите се заверени од органот надлежен за заверување потписи, или ако е договорната цена исплатена преку банка, или ако лицето врз кое поранешниот сопственик го пренесол тоа право вршело исплата на даноците или придонесиле во врска со земјиштето на кое постои тоа право.

Член 6

Сопственик на зграда се здобива со право да го користи земјиштето што е под зградата и земјиштето што е потребно за нејзината редовна употреба, со денот кога тие земјишта станале општествена сопственост.

Правото за користење на земјиштето од ставот 1 на овој член трае додека постои зградата на тоа земјиште.

Тоа право не може одделно да се пренесува.

Во случај на пренос на правото на сопственост на зграда која се наоѓа на земјиште на кое постои право за користење, врз стекнувачот на зградата преминува и тоа право.

Член 7

Лице на кое му е дадено на користење неизградено градежно земјиште не може правото за користење на тоа земјиште да го пренесува врз друго лице, освен ако преносот на тоа право се врши заедно со зградата или со друг објект изграден на тоа земјиште.

Член 8

Надоместокот за земјиште што станало општествена сопственост (член 1 став 2) се исплатува во рок од пет години од денот кога тоа земјиште ѝ е предадено на општината или на друг корисник, и тоа во еднакви годишни рати.

Со републички закон можат да се определат и пократки рокови за исплата на надоместокот од ставот 1 на овој член.

На поранешниот сопственик на неизградено градежно земјиште надоместокот му се исплатува во рок од петнаесет дена од денот кога општината примила надоместок од корисникот на тоа земјиште.

На поранешниот сопственик на неизградено градежно земјиште на кое тоа земјиште му било единствен или главен извор на приходи, надоместокот му се исплатува одеднаш, во рок од три месеци од денот на предавањето тоа земјиште на општината или на друг корисник.

Надоместокот за неизградено градежно земјиште што е национализирано според Законот за национализација на наемните згради и на градежното земјиште до 7 април 1965 година, се определува според одредбите на тој закон.

Член 9

Лице на кое му е дадено на користење земјиште што било опфатено со одлука за определување или проширување на потесен градежен реон на град или населба од градски карактер, потврдена од републичкиот извршен совет по 7 април 1965 година, може да го задржи правото за користење на тоа земјиште, ако тоа земјиште согласно со одредбите на овој закон стане општествена сопственост во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Ако земјиштето од ставот 1 на овој член не станало општествена сопственост во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, корисникот на земјиштето кој на тоа земјиште започнал изградба до 12 јули 1967 година се смета за совесен држател на тоа земјиште.

Ако лицето врз основа на ставот 1 од овој член го задржи правото за користење на земјиштето, поранешниот сопственик има право на надоместок според одредбите на членот 1 став 2 и членот 8 од овој закон.

Овој надоместок го плаќа општината која на лицето од ставот 1 на овој член порано му го дала земјиштето на користење.

Општината што го платила овој надоместок може да бара лицето што врз основа на ставот 1 од овој член го задржало правото за користење на земјиштето, да ја плати разликата помеѓу надоместокот што го примила од тоа лице за давање на земјиштето на користење и надоместокот што таа му го платила на поранешниот сопственик според одредбите на ст. 3 и 4 од овој член.

Член 10

Одредбите од Законот за национализација на наемните згради и на градежното земјиште што се во спротивност со овој закон не се применуваат во поглед на земјиште на кое се однесува овој закон, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 11

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

52.

Врз основа на членот 177 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во врска со членот 20 став 3 од Основниот закон за статистиката, Сојузната скупштина, на предлог од Сојузниот извршен совет, на седницата на Сојузниот собор од 31 јануари 1968 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 31 јануари 1968 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ПРОГРАМАТА НА СТАТИСТИЧКИТЕ ИСТРАЖУВАЊА ЗА 1968 ДО 1972 ГОДИНА

1. Се донесува Програма на статистичките истражувања за 1968 до 1972 година која содржи статистички истражувања од интерес за целата земја, чие вршење се предвидува во тоа раздобје.

2. Во раздобјето од 1968 до 1972 година ќе се спроведат следните статистички истражувања:

попис на населението во 1971 година со кој ќе се соберат податоци за бројот на жителите и за поважните економски, социолошки, просветни, биолошки и други облежја на населението на Југославија, како и за бројот, составот и карактеристиките на домаќинствата и семејствата, заради испитување на настанатите промени во населението на Југославија;

попис на земјоделските стопанства во 1969 година со кој ќе се соберат податоци за настанатите промени во социјо-економската структура на село, за поседовната структура на индивидуалните стопанства, за нивната економска сила, снабденоста со средства за работа, запосленоста и образовноста на работната сила што живее на стопанствата и за обемот и локацијата на резервната работна сила на село, како и за општествено-економските односи на село, фондовите и вредноста на основните средства на индивидуалните и општествените земјоделски стопанства и за примената на основните агротехнички мерки на индивидуалните земјоделски стопанства во Југославија;

попис на становите во 1971 година со кој ќе се соберат податоци за големината, видот, староста и квалитетот на станбениот фонд и основни податоци за условите за живеење во станови во Југославија;

попис на приватното занаетчиство во 1970 година со кој ќе се соберат податоци за бројот на занаетчиските дуќани и основни податоци за дејноста, бројот на запослените, даночното оптоварување и др. на овие дуќани во Југославија;

попис на шумскиот фонд во 1972 година со кој ќе се соберат податоци за површините, дрвната маса и прирастот на шуми, како и за структурата според сопствеништвото и за биолошката структура на видовите во Југославија;

попис на друмските моторни возила во 1972 година со кој ќе се соберат основни податоци за моторните возила заради испитување обемот и промените во структурата и за територијалниот распоред на целокупниот друмски моторен парк;

попис на магацинските капацитети во 1970 година со кој ќе се соберат поважни податоци за капацитетите според видовите на магацините, обемот, колицината и видовите на стоки, за опремата на магацините со уреди за манипулирање и за степениот на искористувањето на магацинските капацитети, како и за капацитетите на разладните уреди;

попис на капацитетите за сместување во угостителството во 1970 година со кој ќе се соберат податоци за капацитетите и користењето на капацитетите за сместување според категориите на објектите и за опремата на угостителските дуќани;

попис на научноистражувачките организации и научните единици во 1970 година со кој ќе се соберат податоци за научните и стручните кадри, за објавените трудови и пронајдоци, за финансирање-

то и др. во сите регистрирани организации за научна работа и во научните единици во состав на академии на науките, високошколски установи, стопански и други организации;

анкета за недоволната запосленост со која во времето од 1968 до 1972 година статистички ќе се испитаат обемот на недоволната запосленост и демографските и социо-економските карактеристики на недоволно запослените;

утврдување на трошоците за работна сила со кое во времето од 1968 до 1972 година ќе се соберат податоци за личните доходи на запослените, за трошоците за осигурување работна сила, социјални грижи, превоз на работниците, за трошоците за работни облека и за трошоците за регрутирање работна сила, како и други податоци потребни за утврдување на трошоците за работна сила;

анкета за користењето на годишните одмори на запослените во 1970 година со која ќе се соберат податоци за користењето на годишните одмори од страна на работниците според нивните занимања, квалификациите и височината на личните примања, како и според местата и објектите во кои е користен годишниот одмор и за трошоците за користење на одморот;

интензитет на сообраќајот на друмовите во 1970 година со кој ќе се изврши броене на сообраќајните средства на друмовите и ќе се соберат податоци за стоковните движења по видови и правци на друмовите во Југославија;

анкета за структурата на вредноста на индустриските производи во 1968 година со која за околу 300 групи индустриски производи ќе се соберат податоци за вредноста на производството, за материјалните трошоци, амортизацијата, личните примања, акумулацијата и фондовите;

анкети за продуктивноста на трудот и за капацитетите во одделни гранки на индустријата со кои ќе се соберат податоци за бројот, видот и користењето на основните машини и уреди и за запослениот персонал и неговиот распоред по погоните. Анкетата ќе се спроведе во рудниците на јаглен во 1969 и 1971 година, рудниците на метали и неметали во 1968, 1970 и 1972 година, металната индустрија во 1969 и 1972 година, бродоградбата во 1970 година, електроиндустријата во 1971 година, индустријата на градежни материјали во 1968, 1970 и 1972 година, дрвната индустрија во 1970 година, индустријата на хартија во 1969 и 1972 година, текстилната индустрија во 1969 и 1972 година, индустријата на кожа и обувки во 1970 година, индустријата на гума во 1971 година, прехранбената индустрија во 1969, 1970, 1971 и 1972 година и во графичката индустрија во 1971 година;

анкета за личната потрошувачка во 1968 година со која ќе се соберат податоци за обемот и структурата на личната потрошувачка и други информации важи за проучувањето на стандардот на населението;

анкетата за финансирањето на станбената изградба треба да даде податоци за изворите на средствата и ангажирањето на средствата на граѓаните, за купувањето на станови и категориите на лицата што градат станови за сопствени потреби;

изведувањето на сметката на националното богатство треба да ја прикаже големината, структурата и трансформацијата на основните општествени фондови. Податоците ќе се соберат со пописи и анкети што се предвидуваат во периодот до 1972 година и со соодветно користење на расположивата документација на сите носители на имот;

изведување сметка на финансиските операции со цел за прикажување на финансиските феномени, односно кредитните операции и нивното влијание врз стопанските настани. За изведување на сметката неопходно е диспозобување на докумен-

тацијата и обработката на податоците на бројни финансиски институции;

експерименталните регионални табели на меѓугранските односи треба да обезбедат регионално прикажување на потеклото, репродукционата и друга потрошувачка на општествениот производ. Податоците ќе се обезбедат со посебни истражувања;

експерименталните табели на капиталните трансакции како инструмент на динамичкиот модел на меѓугрански односи треба да обезбедат прикажување на капиталните трансакции, т. е. структурата на основните и обртните средства според намената и потеклото. Податоците ќе се обезбедат со посебни истражувања;

истражување на увозот според корисниците со цел за добивање увозна табела на меѓугранските односи. Податоците ќе се соберат со посебни анкети.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Сојузна скупштина

АС бр. 893

31 јануари 1968 година

Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Милентије Поповиќ, с. р.

Претседател

на Организационо-политичкиот Претседател
собор, на Сојузниот собор,
Крсто Попивоца, с. р. Видое Смилевски, с. р.

53.

Врз основа на членот 178 алинеја 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Уставните амандмани I точка 3 и II точка 2 став 1, во врска со членот 79 ст. 1 и 2 од Законот за сојузните органи на управата, сојузните совети и сојузните организации и членот 5. ст. 1, 2 и 3 од Законот за Сојузниот совет за координација на научните дејности и за Сојузниот фонд за финансирање на научните дејности, Сојузната скупштина, на предлог од Комисијата за избор и именувања, а по прибавено мислење од Сојузниот извршен совет, на седницата на Сојузниот собор од 1 февруари 1968 година и на седницата на Соборот на народите од 31 јануари 1968 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК-ПРЕТСЕДАТЕЛ НА СОЈУЗНИОТ СОВЕТ ЗА КООРДИНАЦИЈА НА НАУЧНИТЕ ДЕЈНОСТИ, ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА СОЈУЗНИОТ СОВЕТ ЗА КООРДИНАЦИЈА НА НАУЧНИТЕ ДЕЈНОСТИ И ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИИ ШТО ДЕЛЕГИРААТ СВОИ ПРЕТСТАВНИЦИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОЈУЗНИОТ СОВЕТ ЗА КООРДИНАЦИЈА НА НАУЧНИТЕ ДЕЈНОСТИ

1. За заменик-претседател на Сојузниот совет за координација на научните дејности се именува др Звонимир Дамјановиќ, доцент на Природно-математичкиот факултет во Белград.

2. Се разрешаваат од должноста досегашните членови на Сојузниот совет за координација на научните дејности.

3. За членови на Сојузниот совет за координација на научните дејности се именуваат, и тоа:

1) др Славко Боројевиќ, редовен професор на Земјоделскиот факултет во Нови Сад;

2) др Александар Христов, редовен професор на Правниот факултет во Скопје;

3) др Кемал Капетановиќ, редовен професор на Металуршкиот факултет во Зеница;

4) инж. Тиберије Киријас, вонреден професор на Архитектонско-градежниот факултет во Скопје;

5) др Рикард Јанг, директор на Економскиот институт во Загреб;

6) др инж. Симиша Мариичиќ, раководител на Одделението за биофизика на Институтот за биологија на Ветеринарниот факултет во Загреб;

7) др Ернест Петрич, член на Извршниот совет на СР Словенија;

8) др Драгослав Поповиќ, вонреден професор на Електротехничкиот факултет во Белград;

9) Мр Љубица Радовиќ, предавач на Економскиот факултет во Титоград;

10) др Божена Равниќар, директор на Онколошкиот институт на Медицинскиот факултет во Љубљана; и

11) инж. Александар Трумиќ, редовен професор на Градежниот факултет во Сараево.

4. За членови на Сојузниот совет за координација на научните дејности делегираат свои претставници следните научни и други организации и органи, и тоа:

1) Државниот секретаријат за народна одбрана — еден член;

2) Советот на академиите на науките на Социјалистичка Федеративна Република Југославија — еден член;

3) Сојузната стопанска комора — пет членови; и

4) Заедницата на југословенските универзитети — четири члена.

5. Со влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за именување претседател и членови на Сојузниот совет за координација на научните дејности и за определување организации и органи што делегираат свои претставници за членови на Сојузниот совет за координација на научните дејности („Службен лист на СФРЈ“, бр. 30/65).

Сојузна скупштина

АС бр. 955

1 февруари 1968 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Милентие Поповиќ, с. р.

Претседател
на Соборот на народите,
Вида Томшич, с. р.

Претседател
на Сојузниот собор,
Видос Смилевски, с. р.

54.

Врз основа на членот 178 алинеја 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Уставните амандмани I точка 3 и II точка 2 став 2, во врска со членот 60 став 1 од Основниот закон за судовите од општа надлежност, Сојузната скупштина, на предлог од Комисијата за избор и именувања, на седницата на Сојузниот собор од 1 февруари 1968 година и на седницата на Соборот на народите од 31 јануари 1968 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗБОР НА СУДИЈА НА ВРХОВНИОТ СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

За судија на Врховниот суд на Југославија се избира Бенјамин Марушич, досегашен судија на Окружниот суд во Љубљана.

Сојузна скупштина

АС бр. 956

1 февруари 1968 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Милентие Поповиќ, с. р.

Претседател
на Соборот на народите,
Вида Томшич, с. р.

Претседател
на Сојузниот собор,
Видос Смилевски, с. р.

55.

Врз основа на членот 13 став 1 од Законот за правата на носителите на „Партизанска споменица 1941“ („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/66 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 56/65 и 23/67), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ВИСОЧИНАТА НА НАДОМЕСТОКОТ НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ЗАКОП НА УМРЕН НОСИТЕЛ НА „ПАРТИЗАНСКА СПОМЕНИЦА 1941“

1. Во случај на смрт на носител на „Партизанска споменица 1941“, на оној што ќе го изврши закопот на умрениот му припаѓа на име надоместок на погребните трошоци пашален износ од 2.000 динари.

2. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Наредбата за исплатување на надоместокот на име трошоци за закоп на носители на „Партизанска споменица 1941“, („Службен лист на СФРЈ“, бр. 22/56).

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 2

30 јануари 1968 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Мика Шпиљак, с. р.

56.

Врз основа на членот 3 став 3 од Законот за книговодството на стопанските организации („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65, 12/67 и 54/67), сојузниот секретар за финансии пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЕДИНСТВЕНИОТ КОНТЕН ПЛАН НА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

I. Општи одредби

Член 1

Сите средства и целокупната дејност на осигурителните организации се опфаќаат со пропишаните основни (трицифрени) конта, кои претставуваат конта на главна книга, а чии состојби претставуваат позиции на билансот. Освен пропишаните не можат да се отвораат нови основни конта.

Член 2

Расчленувањето на основните (трицифрени) конта на четирицифрени, петцифрени итн. аналитични конта го вршат самите осигурителни организации според своите потреби и во согласност со принципите што обезбедуваат правилно работење и можност за контрола.

Расчленувањето на основните конта на аналитични конта се врши, по правило, по десетниот (декаден) систем, на тој начин што на постојната ознака на основното конто ѝ се додава уште една цифра, почнувајќи од 0 до 9. На пример: основното конто 007 — Основачки вложувања, може да се расчлени на десет аналитични конта со ознака: 0070, 0071, 0072, 0073 итн. Четирицифрени аналитични конта можат понатаму да се расчленуваат по истиот принцип. На пример: аналитичното конто 0070 може понатаму да се расчлени на: 00700, 00701, 00702, 00703 итн.

II. Единствен контен план за осигурителните организации

Член 3

Единствениот контен план за осигурителните организации содржи класи, групи и задолжителни конта групирани на следниот начин:

К Л А С А О

ОСНОВНИ СРЕДСТВА, СРЕДСТВА ЗА ЗАЕДНИЧКА ПОТРОШУВАЧКА И СРЕДСТВА НА ДРУГИ ФОНДОВИ

- 00 — Основни средства
  - 000 — Деловно земјиште
  - 001 — Деловни градежни објекти
  - 003 — Орудија за работа
  - 006 — Патенти, лиценци и други права
  - 007 — Основачки вложувања
- 01 — Исправка на вредноста на основните средства
  - 010 — Исправка на вредноста на основните средства
  - 019 — Пресметана и уплатена амортизација
- 02 — Парични основни средства и побарувања по основни средства
  - 021 — Издвоени парични средства за инвестиции
  - 022 — Парични средства за заеднички вложувања во основни средства
  - 023 — Побарувања по основни средства
- 03 — Инвестиции
  - 030 — Инвестиционен материјал
  - 031 — Инвестициони работи во тек
  - 032 — Завршени инвестиции вон од функција
- 04 — Парични средства на математичката резерва од осигурувања на животот
  - 040 — Средства на математичката резерва од осигурувања на животот
- 05 — Парични средства на резервите од осигурувања
  - 050 — Средства на почетните резерви на сигурноста од осигурувања на животот
  - 051 — Средства на почетните резерви на сигурноста од други осигурувања
  - 052 — Средства на почетните резерви на сигурноста од работите на реосигурувањето
  - 053 — Средства на резервите на сигурноста од осигурувања на животот
  - 054 — Средства на резервите на сигурноста од други осигурувања
  - 055 — Средства на резервите на сигурноста од реосигурувања
  - 056 — Средства на посебната резерва на сигурноста за надоместок на штети од земјотрес
- 06 — Средства на другите фондови
  - 060 — Средства на резервниот фонд
  - 069 — Средства на другите фондови
- 07 — Средства на фондот на станбени згради
  - 071 — Станбени згради
  - 073 — Исправка на вредноста на станбените згради
  - 077 — Станбени згради во изградба
  - 078 — Пресметана и уплатена амортизација за станбени згради
- 08 — Средства на заедничката потрошувачка
  - 080 — Земјишта на заедничката потрошувачка
  - 081 — Градежни објекти на заедничката потрошувачка
  - 082 — Опрема и други трајни средства на заедничката потрошувачка
  - 083 — Исправка на вредноста на средствата на заедничката потрошувачка
  - 084 — Парични средства на заедничката потрошувачка
  - 085 — Парични средства за заеднички вложувања во средства на заедничката потрошувачка
  - 086 — Побарувања на средства на заедничката потрошувачка

- 087 — Инвестициони работи во тек од средствата на заедничката потрошувачка
- 09 — Пласмани од средствата на фондовите и резервите на осигурувања
  - 090 — Пласмани од средствата на фондовите на заводот
  - 091 — Пласмани од средствата на математичката резерва од осигурувања на животот
  - 092 — Пласмани од средствата на резервите на сигурноста од работите на осигурувањето
  - 093 — Пласмани од средствата на резервите на сигурноста од работите на реосигурувањето
  - 094 — Пласмани од средствата на посебната резерва за надоместок на штети од земјотрес

К Л А С А 1

ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

- 10 — Парични средства
  - 100 — Благајна
  - 101 — Жиро-сметка — редовна
  - 102 — Збирна сметка на премиите за осигурување
  - 103 — Жиро-сметка на техничката премија за осигурување
  - 104 — Жиро-сметка на техничката премија за реосигурување
  - 109 — Други издвоени парични средства
- 11 — Странски средства за плаќање
  - 110 — Збирна сметка на премијата за осигурување во странски средства за плаќање
  - 111 — Странски средства за плаќање од деловните средства
  - 112 — Странски средства за плаќање техничка премија од работите на осигурувањето
  - 113 — Странски средства за плаќање техничка премија од работите на реосигурувањето
- 12 — Побарувања од работите на осигурување — реосигурување
  - 120 — Побарувања од работите на осигурување — реосигурување
  - 121 — Побарувања за регреси
  - 122 — Побарувања од израмнување ризици според завршната сметка за 1967 година
  - 123 — Побарувања за покривање на загубите според завршната сметка за 1967 година
  - 124 — Побарувања за исплатени штети од земјотрес
  - 125 — Побарувања за исплатени штети предизвикани од непознати моторни возила
  - 126 — Побарувања за депозити кај странски осигурувачи и реосигурувачи од договорите за реосигурување
  - 127 — Други побарувања од работите на осигурувањето
  - 128 — Сомнителни и спорни побарувања
  - 129 — Исправка на вредноста на сомнителните и спорните побарувања
- 13 — Други побарувања на заводот
  - 130 — Купувачи
  - 137 — Разни побарувања
  - 138 — Сомнителни и спорни побарувања од купувачи
- 16 — Односи со работните единици на заводот
  - 160 — Односи со филијалите
  - 161 — Односи со експозитурите
  - 162 — Односи со другите работни единици
  - 163 — Односи со осигурителните заводи во рамките на здруженото претпријатие

К Л А С А 2

ОБВРСКИ И ПРЕСМЕТКОВНИ КОНТА

- 22 — Обврски од работите на осигурувањето**
- 220 — Обврски по основ ликвидирани штети од работите на осигурување — реосигурување
- 221 — Обврски за регресни барања
- 222 — Обврски од израмнување ризици според завршната сметка за 1967 година
- 223 — Обврски за покривање на загубата според завршната сметка за 1967 година
- 224 — Обврски за посебната резерва за надоместок на штети од земјотрес
- 225 — Обврски за исплатени штети, предизвикани од непознати моторни возила
- 226 — Учество на осигурениците во позитивниот резултат од осигурувањата на животот
- 227 — Обврски за примени депозити според договорите за реосигурување
- 228 — Обврски за противпожарен придонес
- 229 — Други обврски од работите на осигурување — реосигурување
- 23 — Обврски од вкупниот приход и доход**
- 230 — Обврски спрема средствата на амортизацијата
- 231 — Обврски за каматите на деловниот фонд
- 232 — Обврски за каматите на кредитите (за деловни средства)
- 233 — Обврски за премии за осигурување
- 234 — Обврски за даноци
- 238 — Обврски за придонеси и членарини
- 239 — Други обврски од вкупниот приход и доход
- 24 — Пресметани и исплатени обврски за лични доходи и придонеси**
- 240 — Пресметани и исплатени нето лични доходи
- 241 — Пресметани и исплатени нето лични доходи на товар на основните средства и средствата на заедничката потрошувачка
- 242 — Пресметани и исплатени други нето лични доходи
- 243 — Пресметани и уплатени придонеси од личниот доход од работен однос
- 244 — Пресметани и уплатени придонеси за социјално осигурување
- 245 — Пресметан и уплатен придонес за запослување
- 246 — Пресметани и уплатени средства издвоени за станбена изградба
- 247 — Пресметан и уплатен придонес за Скопје од личниот доход од работен однос
- 249 — Обврски за уплати за другите придонеси од личните доходи
- 25 — Пресметани лични доходи и средства за лични доходи**
- 250 — Укалкулирани лични доходи
- 251 — Пресметани аконтации од лични доходи
- 253 — Пресметани лични примања на товар на основните средства и средствата за заедничка потрошувачка
- 255 — Остварени средства за лични доходи
- 26 — Пресметана и распоредена премија за осигурување — реосигурување**
- 260 — Пресметана и распоредена премија за осигурување — реосигурување
- 261 — Пресметана премија за туѓа сметка од посреднички работи
- 27 — Други обврски на заводот**
- 270 — Добавувачи
- 279 — Други обврски на заводот

29 — Временски разграничувања

- 290 — Активни временски разграничувања од деловните средства
- 291 — Пасивни временски разграничувања од деловните средства
- 292 — Преносни премии од работите на осигурување — реосигурување
- 293 — Резервирани штети од работите на осигурување — реосигурување
- 294 — Пресметани загуби од израмнување ризици според завршната сметка за 1967 година
- 299 — Други разграничувања од работите на осигурување — реосигурување

К Л А С А 3

ЗАЛИХИ НА МАТЕРИЈАЛИ И СИТЕН ИНВЕНТАР

- 30 — Набавка на материјали**
- 300 — Материјали на пат
- 301 — Пресметка на набавените материјали
- 31 — Залихи на материјали**
- 310 — Залихи на канцелариски материјали
- 311 — Залихи на обрасци
- 312 — Залихи на гориво и мазиво
- 313 — Залихи на друг материјал
- 32 — Залихи на ситен инвентар и авто-гуми**
- 320 — Ситен инвентар на залиха
- 321 — Ситен инвентар во употреба
- 322 — Авто-гуми
- 329 — Исправка на вредноста на ситниот инвентар
- 39 — Отстапувања од планираната цена на материјалот**
- 390 — Отстапувања од планираната цена на материјалот

К Л А С А 4

ТРОШОЦИ НА РАБОТЕЊЕТО

- 40 — Трошоци за материјал**
- 400 — Материјал
- 401 — Набавена енергија
- 402 — Ситен инвентар, амбалажа и авто-гуми
- 408 — Други материјални трошоци
- 409 — Укалкулирани отстапувања од планираните цени на материјалот
- 41 — Услуги**
- 410 — Услуги од други лица
- 411 — ПТТ трошоци
- 412 — Трошоци на паричниот и платниот промет
- 413 — Наемнини и закупнини
- 414 — Услуги за инвестиционо одржување
- 415 — Патни трошоци
- 416 — Трошоци по работите со странство
- 417 — Трошоци за вештачење, советување, ревизија и арбитража
- 418 — Услуги од осигурителните организации
- 419 — Други услуги
- 43 — Амортизација**
- 430 — Амортизација
- 44 — Придонеси на товар на трошоците на работењето**
- 440 — Камати на деловниот фонд
- 441 — Камати на кредитите за сопствени потреби
- 442 — Премии за осигурување
- 443 — Придонеси и членарини за коморите и другите организации
- 444 — Други придонеси, даноци и такси
- 45 — Посебни трошоци**
- 450 — Трошоци за реклама и пропаганда
- 451 — Трошоци за репрезентација
- 452 — Трошоци за стручно образование на кадри
- 453 — Други посебни трошоци

- 46 — Укалкулирани лични доходи и други лични примања
 460 — Укалкулирани лични доходи
 461 — Укалкулирани надоместоци на лични доходи
 462 — Укалкулирани други лични доходи
 463 — Патни паушали, дневници за службени патувања и преместувања, теренски додатоци, надоместоци за одвоен живот од семејството и издатоци за превоз на работниците на работа и од работа
 464 — Награди за работа на студенти и ученици на средни училишта за време на практична работа
 465 — Авторски хонорари
 466 — Издатоци за службени и работни облеку
 468 — Други лични примања со кои се товарат трошоците на работењето
- 48 — Сопствени услуги
 480 — Сопствени услуги
- 49 — Распоред на трошоците на работењето и укалкулираните лични доходи
 490 — Распоред на трошоците на работењето и укалкулираните лични доходи
 491 — Распоред на трошоците на работењето и укалкулираните лични доходи за извид и процени на штети на товар на средствата на техничката премија

К Л А С А 5

КОРИСТЕЊЕ НА ТЕКУШТИТЕ СРЕДСТВА НА ОСИГУРУВАЊЕТО

- 50 — Користење на текуштите средства на осигурувањата на животот
 500 — Ликвидирани обврски од договорите за осигурување на животот
 501 — Учество во ликвидирани обврски од договорите за соосигурување на животот
 502 — Трошоци на утврдувањето и процената на штетите, регресните барања и судски трошоци од договорите за осигурување на животот и учество во тие трошоци од договорите за осигурување на животот
 503 — Камати по обврските за ликвидирани штети од договорите за осигурување на животот и камати од работите на соосигурувањето на животот
 504 — Дел од техничката премија за математичката резерва од осигурувања на животот
 505 — Отстапена премија за соосигурување од работите на осигурувањето на животот
 508 — Премија за реосигурување од работите на осигурувањето и соосигурувањето на животот
 509 — Други расходи од работите на осигурувањето и соосигурувањето на животот
- 51 — Користење на текуштите средства на другите осигурувања
 510 — Ликвидирани штети од договорите за осигурување
 511 — Учество во ликвидирани штети од договорите за соосигурување
 512 — Трошоци за утврдување и процени на штети, регресни барања и судски трошоци од договорите за осигурување и учество во тие трошоци од договорите за соосигурување
 513 — Камата по обврските за ликвидирани штети од договорите за осигурување и камати од работите на соосигурувањето
 514 — Дел од техничката премија за покривање на загубите според завршните сметки за 1967 година
- 515 — Премија за осигурување од ризици од земјотрес
 516 — Противпожарен придонес
 517 — Отсталена премија за соосигурување
 518 — Премија за реосигурување од работите на осигурувањето и соосигурувањето
 519 — Други расходи од работите на осигурувањето и соосигурувањето
- 54 — Користење на текуштите средства од реосигурувања на животот
 540 — Учество на реосигурувањето во ликвидирани обврски од осигурувачите на животот
 543 — Учество на реосигурувачите во трошоците за утврдување и процена на штети, регресни барања и судски трошоци од договорите за реосигурување на животот
 544 — Камати од работите на реосигурувањето на животот
 548 — Премија за реосигурување од работите на реосигурувањето на животот (ретроцесии)
 549 — Други расходи од работите на реосигурувањето на животот
- 55 — Користење на текуштите средства од реосигурување на другите осигурувања
 550 — Учество на реосигурувачите во ликвидирани штети на осигурувачите
 553 — Учество на реосигурувачите во трошоците за утврдување и процена на штети, регресни барања и судски трошоци од договорите за реосигурување на другите осигурувања
 554 — Камати од реосигурување на другите осигурувања
 558 — Премија за реосигурување од работите на реосигурувачите на другите осигурувања
 559 — Други расходи од работите на реосигурувачите на другите осигурувања
- 56 — Користење на текуштите средства на странски реосигурувања
 560 — Учество на реосигурувачите во ликвидирани штети на странски осигурувачи
 563 — Учество на реосигурувачите во трошоците за утврдување и процена на штети, регресни барања и судски трошоци од странски договори за реосигурување
 564 — Камати од работите на ретроцесија
 568 — Премија за ретроцесија од работите на ретроцесија
 569 — Други расходи од работите на ретроцесија
- 57 — Преносни премии и резервирани штети на крајот на годината
 570 — Преносни премии од работите на другите осигурувања
 572 — Преносни премии од работите на реосигурување на другите осигурувања
 573 — Резерви на обврските од осигурувања на животот
 574 — Резерви на штети од осигурувања на другите осигурувања
 577 — Резерви на обврските од реосигурувања на животот
 578 — Резерви на штети од реосигурувања на другите осигурувања
- 58 — Користење на другите текушти средства од осигурувања
 580 — Исплатени штети предизвикани од непознати моторни возила
 581 — Ликвидирани штети од земјотрес
 582 — Ликвидирани штети по основ на резервни штети на 31 XII 1967 година
 583 — Трошоци за извид и процена на резервни штети за 31 XII 1967 година

- 59 — **Распоред на користените текушти средства на осигурувањето**
 590 — Распоред на користените текушти средства од осигурувања на животот
 591 — Распоред на користените текушти средства на другите осигурувања
 592 — Распоред на користените други текушти средства од осигурувања

К Л А С А 6

ТЕКУШТИ СРЕДСТВА НА ОСИГУРУВАЊЕТО

- 60 — **Текушти средства од осигурувања на животот**
 600 — Техничка премија од осигурувања на животот
 601 — Учество на соосигурувачите во техничката премија на осигурувачите од осигурувањата на животот
 602 — Учество на соосигурувачите и реосигурувачите во ликвидирањите обврски од осигурувањата на животот
 603 — Учество на соосигурувачите и реосигурувачите во трошоците на ликвидирањите обврски од осигурувањата на животот
 605 — Регреси од осигурувањата на животот
 606 — Камати на техничката премија за осигурување на животот
 609 — Други приходи на осигурувањата на животот
- 61 — **Текушти средства на другите осигурувања**
 610 — Техничка премија на другите осигурувања
 611 — Учество на соосигурувачите во техничката премија на осигурувачите од другите осигурувања
 612 — Учество на соосигурувачите и реосигурувачите во ликвидирањите штети од другите осигурувања
 613 — Учество на соосигурувачите и реосигурувачите во трошоците на ликвидирањите штети на другите осигурувања
 615 — Регреси од другите осигурувања
 616 — Камати на техничката премија на другите осигурувања
 619 — Други приходи на премијата од другите осигурувања
- 64 — **Текушти средства на реосигурувањата на животот во земјата**
 640 — Учество на реосигурувачите во техничката премија на осигурувачите и соосигурувачите на осигурувањата на животот
 642 — Учество на реосигурувачите во техничката премија на реосигурувачите (ретроцесионерите) на осигурувањата на животот
 643 — Учество на реосигурувачите во ликвидирањите обврски на реосигурувачите (ретроцесионерите) од осигурувањата на животот
 644 — Учество на реосигурувачите во трошоците на ликвидирањите обврски на реосигурувачите (ретроцесионерите) од осигурувањата на животот
 645 — Регреси на реосигурувачите од реосигурувањата на животот
 646 — Камати од реосигурувачите на техничката премија од реосигурувањата на животот
 649 — Други приходи на реосигурувачите од реосигурувањата на животот
- 65 — **Текушти средства на реосигурувањата од другите осигурувања во земјата**
 650 — Учество на реосигурувачите во техничката премија на осигурувачите и соосигурувачите на другите осигурувања
 652 — Учество на реосигурувачите во техничката премија на реосигурувачите (ретроцесионерите) на другите осигурувања

- 653 — Учество на реосигурувачите во ликвидирањите штети на реосигурувачите (ретроцесионерите) од осигурувањата на другите осигурувања
 654 — Учество на реосигурувачите во трошоците на ликвидирањите штети на реосигурувачите (ретроцесионерите) од осигурувањата на другите осигурувања
 655 — Регреси на реосигурувачите од реосигурувањата на другите осигурувања
 656 — Камати од реосигурувачите на техничката премија од реосигурувањата на другите осигурувања
 659 — Други приходи на реосигурувачите од реосигурувањата на другите осигурувања
- 66 — **Текушти средства од странски реосигурувања**
 660 — Учество на реосигурувачите во техничката премија на странски осигурувач и содоговарач
 662 — Учество на реосигурувачите во техничката премија на странски реосигурувач
 663 — Учество на странски реосигурувач во ликвидирањите штети на реосигурувачите
 664 — Учество на странски реосигурувач во трошоците на ликвидирањите штети на реосигурувачите
 665 — Регреси на странски реосигурувач од реосигурувања
 666 — Камати од странски реосигурувач на техничката премија за реосигурување
 669 — Други приходи од странски реосигурувач

- 67 — **Преносни премии и резервирани штети на почетокот на годината**
 670 — Преносни премии од работите на осигурување и соосигурување на други осигурувања
 672 — Преносни премии од работите на реосигурување на други осигурувања
 673 — Резерви на обврските од работите на осигурување и соосигурување на животот
 674 — Резерви на штети од работите на осигурување и соосигурување на други осигурувања
 677 — Резерви на обврските од работите на реосигурување на животот
 678 — Резерви на штети од работите на реосигурување на други осигурувања
- 68 — **Други текушти средства на осигурувањето**
 680 — Средства за покривање на исплатените штети предизвикани од непознати моторни возила
 681 — Средства за покривање на исплатените штети од земјотрес
 682 — Средства за покривање на исплатените штети по основ на резервирани штети на 31 XII 1967 година
 683 — Средства за покривање на трошоците за извиди и процена на резервирани штети на 31 XII 1967 година
- 69 — **Распоред на текуштите средства на осигурувањето**
 690 — Распоред на текуштите средства од осигурувања на животот
 691 — Распоред на текуштите средства од други осигурувања
 692 — Распоред на другите текушти средства на осигурувањето

К Л А С А 7

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ВКУПНИОТ ПРИХОД

- 70 — **Трошоци на работењето и лични доходи во реализирањите услуги**
 701 — Трошоци на работењето и лични доходи во реализирањите услуги
 708 — Трошоци на работењето и лични доходи во реализирањите сопствени услуги

- 709 — Трошоци на работењето и лични доходи во интерната реализација
- 73 — **Вовредни трошоци**
 730 — Отпишани побарувања
 731 — Исправка на вредноста на сомнителните и спорните побарувања
 733 — Надоместоци на штети причинети на други лица
 735 — Кусоци на материјали и ситен инвентар
 736 — Негативни разлики на временските и калкулативните разграничувања
 737 — Дополнително утврдени расходи од изминатите години
 738 — Изгубени капари, откажници, казни, пенали, денгуби и затезни камати
- 74 — **Други трошоци со кои се товари вкупниот приход пред утврдувањето на доходот**
 740 — Непокриена разлика на неамортизираниот дел од основните средства
 741 — Други трошоци со кои се товари вкупниот приход пред утврдувањето на доходот
- 75 — **Реализација на услугите**
 750 — Реализација на дел од премијата за вкупниот приход од работите на осигурувањето
 751 — Реализација на дел од премијата за вкупниот приход од работите на соосигурувањето
 752 — Реализација на дел од премијата за вкупниот приход од работите на реосигурувањето
 753 — Реализација на провизијата од странски реосигурувачи
 754 — Реализација на услугите на други лица
 755 — Реализација на наплатените фактични трошоци од други лица
 756 — Дел од непотрошените средства на техничката премија од осигурување и соосигурување
 757 — Дел од непотрошените средства на техничката премија од реосигурување
 758 — Реализација на сопствените услуги
 759 — Реализација на интерните услуги
- 78 — **Вовредни приходи**
 780 — Наплатени отпишани побарувања
 781 — Надоместоци на штети добиени по основ на осигурување на обртни средства
 782 — Наплатени дополнителни одобренија во вид на каса-сконта, бонификации и попусти при набавка на материјали
 783 — Вишоци на готовијата, материјали и ситен инвентар
 784 — Позитивни разлики на временските и калкулативните разграничувања
 785 — Дополнително утврдени редовни приходи од изминатите деловни години
 786 — Наплатени капари, откажници, надоместоци на штети, како и камати врз основа на побарувања кај банката
 787 — Наплатени договорни казни, пенали, денгуби и затезни камати
 789 — Други вовредни приходи
- 79 — **Распоред на разликите од реализацијата на вкупниот приход**
 795 — Распоред на разликите од реализацијата на вкупниот приход
- КЛАСА 8**
ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ
- 80 — **Утврдување и распределба на доходот**
 800 — Утврдување на доходот
 801 — Средства што не влегуваат во вкупниот приход
 802 — Распределба на доходот
 808 — Нераспореден доход во текот на годината
 809 — Нераспоредени средства што не влегуваат во вкупниот приход
- 81 — **Загуба од распределбата на вкупниот приход**
 810 — Остварена загуба
 819 — Покривање на загубата
- 82 — **Непотрошени средства на техничката премија од осигурувања и соосигурувања на животот**
 820 — Непотрошени средства на техничката премија од осигурувања и соосигурувања на животот
 821 — Камата на резервите на сигурноста од осигурувања на животот
 829 — Распределба на непотрошените средства на техничката премија и каматата на резервите од осигурувања на животот
- 83 — **Непотрошени средства на техничката премија од осигурувања и реосигурувања на други осигурувања**
 830 — Непотрошени средства на техничката премија од осигурувања и соосигурувања на други осигурувања
 831 — Камата на резервите на сигурноста од други осигурувања
 839 — Распределба на непотрошените средства на техничката премија и каматата на резервите на сигурноста од други осигурувања
- 84 — **Непотрошени средства на техничката премија од реосигурувања на животот**
 840 — Непотрошени средства на техничката премија од реосигурувања на животот
 841 — Камата на резервите на сигурноста од реосигурувања на животот
 849 — Распределба на непотрошените средства од техничката премија и каматата на резервите на сигурноста од реосигурувања на животот
- 85 — **Непотрошени средства на техничката премија од реосигурувања на други осигурувања**
 850 — Непотрошени средства на техничката премија од реосигурувања на други осигурувања
 851 — Камата на резервите на сигурноста од реосигурувања на други осигурувања
 859 — Распределба на непотрошените средства на техничката премија и каматата на резервите на сигурноста од реосигурувања на други осигурувања
- 86 — **Загуба на работите на осигурување и соосигурување на животот**
 860 — Загуба
 869 — Покривање на загубата
- 87 — **Загуба на работите на осигурување и соосигурување на другите осигурувања**
 870 — Загуба
 879 — Покривање на загубата
- 88 — **Загуба на работите на реосигурување на животот**
 880 — Загуба
 889 — Покривање на загубата
- 89 — **Загуба на работите на реосигурување на другите осигурувања**
 890 — Загуба
 899 — Покривање на загубата
- КЛАСА 9**
ИЗВОРИ НА СРЕДСТВАТА
- 90 — **Деловен фонд**
 900 — Деловен фонд
- 91 — **Кредити за деловни средства**
 910 — Кредити за основни средства
 911 — Кредити за обртни средства
 912 — Кредити за повременни обртни средства
 913 — Кредити за покривање на деловни загуби
- 92 — **Други извори на деловните средства**
 920 — Добавувачи за основни средства

- 921 — Обврски по заедничките вложувања во основни средства
 929 — Други извори за основни средства
- 93 — Кредити за средства на осигурувањето**
 930 — Кредити за покривање обврските по основ на осигурување
 931 — Кредити за покривање обврските по основ на резервирани штети на 31 XII 1967 година
 932 — Санациони кредити
- 94 — Математичка резерва на осигурувањата на животот**
 940 — Математичка резерва на осигурувањата на животот
- 95 — Резерви на осигурувањата**
 950 — Резерви на сигурноста на осигурувањата на животот
 951 — Резерви на сигурноста на другите осигурувања
 952 — Резерви на сигурноста на реосигурувањата
 956 — Поседна резерва за надоместок на штети од земјотрес
 958 — Кредити за почетни резерви на сигурноста
 959 — Други резерви на осигурувањата
- 96 — Други фондови**
 960 — Резервен фонд — задолжителен дел
 961 — Резервен фонд — незадолжителен дел
 962 — Други фондови
- 97 — Извори на средствата на фондот на станбени згради**
 970 — Фонд на станбени згради
 971 — Кредити за средства на фондот на станбени згради
 972 — Добавувачи за средства на фондот на станбени згради
 979 — Други извори на средства на фондот на станбени згради
- 98 — Извори на средствата на заедничката потрошувачка**
 980 — Фонд за заедничка потрошувачка
 981 — Кредити за средства на заедничката потрошувачка
 982 — Добавувачи за средства на заедничката потрошувачка
 985 — Обврски по заеднички вложувања во средства на заедничката потрошувачка
 989 — Други извори на средства на заедничката потрошувачка
- 99 — Вонбилансна евиденција**
 990 до 994 — Активни вонбилансни конта
 995 до 999 — Пасивни вонбилансни конта

Член 4

Средствата, правата и обврските на осигурителните организации евидентирани во нивното книговодство на денот на преминувањето на единствен контен план за осигурителните организации, се прекинуваат во вредностите по кои се водени до тој ден.

Член 5

Одредбите на чл. 2 до 14 и 86 од Правилникот за единствениот контен план на стопанските организации („Службен лист на СФРЈ“ бр. 10/66, 12/67 и 54/67) согласно ќе се применуваат и на осигурителните организации.

Член 6

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од депот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1/3-838/1
 26 јануари 1968 година
 Белград

Заменик сојузен секретар
 за финансии,
 Владимир Цериќ, с. р.

57.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА СПОЈНИЦИ ЗА НАПРАВИ И ЗА ПОДНОЖЈА ЗА СИЈАЛИЦИ

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

- Спојници за направи за домаќинство и слични цели.
 Технички услови и испитувања JUS N.E0.357
 Спојници за направи:
 Минијатурен неразделен натикач (само за направи од II класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.570
 Минијатурен неразделен утикач (само за направи од II класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.571
 Неразделен натикач 1 A 250 V (само за направи од II класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.572
 Утикач за направи (само за направи од II класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.573
 Натикач 6 A 250 V, со контакт за уземјување (само за направи од I класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.574
 Утикач за направи 6 A 250 V, со контакт за уземјување (само за направи од I класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.575
 Неразделен натикач 6 A 250 V, без контакт за уземјување (само за направи од II класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.576
 Утикач за направи 6 A 250 V, без контакт за уземјување (само за направи од II класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.577
 Натикач 10 A 250 V со контакт за уземјување (за направи од I класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.578
 Утикач за направи 10 A 250 V, со контакт за уземјување (само за направи од I класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.579
 Неразделен натикач 10 A 250 V, без контакт за уземјување. Главни мери — — — — — JUS N.E3.580
 Утикач за направи 10 A 250 V, без контакт за уземјување (само за направи од II класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.581
 Натикач 16 A 250 V, со контакт за уземјување (само за направи од I класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.582
 Утикач за направи 16 A 250 V, со контакт за уземјување (само за направи од I класа). Главни мери — — — — — JUS N.E3.583
 Гранични мерила „оди“ и „не оди“ за минијатурни натикачи. Главни мери — — — — — JUS N.E3.583
 Гранични мерила „оди“ за натикач и „не оди“ за утикач за направи 1 A 250 V. Главни мери — — — — — JUS N.E3.587
- Подножја за сијалици:
 Префокусно подножје со навој ЕП 10. Главни мери — — — — — JUS N.L1.051

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 јануари 1969 година.

Бр. 16-334/1
24 јануари 1968 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

58.

Врз основа на членот 14 став 3 и членот 15 став 2 од Законот за Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65 и 47/66), гувернерот на Народната банка на Југославија донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА НА ОДЛУКАТА ЗА ВИСОЧИНАТА НА ЗАДОЛЖИТЕЛНАТА РЕЗЕРВА НА ДЕЛОВНИТЕ БАНКИ КАЈ НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Во Одлуката за височината на задолжителната резерва на деловните банки кај Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 51/66 и 48/67) во точката 1 процентот: „30‰“ се заменува со процентот: „33‰“.

2. Деловните банки се должни првото пресметување на задолжителната резерва по стопа од 33‰ да го извршат во 1968 година според книговодствената состојба на средствата на 10 февруари 1968 година.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 8
26 јануари 1968 година
Белград

Народна банка на Југославија

Гувернер,
др Никола Миљаниќ, с. р.

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА

НА УСТАВНИОТ СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА ЗА УКИНУВАЊЕ СТАТУТОТ НА ПРЕТПРИЈАТИЕТО ЗА ПРОМЕТ НА ЗАНАЕТЧИСКИ ПРОИЗВОДИ „ЗАНАПРОДУКТ“, СТАРА ПАЗОВА ОД 22 НОЕМВРИ 1966 ГОДИНА

Уставниот суд на Југославија, оценувајќи ја уставноста и законитоста на Статутот на Претпријатието за промет на занаетчиски производи „Занатпродукт“, Стара Пазова од 22 ноември 1966 година, врз основа на јавната расправа одржана на 4 декември 1967 година, донесе

ОДЛУКА

1. Се укинува Статутот на Претпријатието за промет на занаетчиски производи „Занатпродукт“, Стара Пазова од 22 ноември 1966 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ“ и на огласната табла на Претпријатието за промет на занаетчиски производи „Занатпродукт“, Стара Пазова.

3. Уставниот суд на Југославија ја донесе својата одлука од следните причини:

Собранието на општината Стара Пазова со решението бр. 6246/67 го запре извршувањето на Статутот на Претпријатието за промет на занаетчиски производи „Занатпродукт“, Стара Пазова од 22 ноември 1966 година и во врска со тоа му поднесе предлог на Уставниот суд на Југославија за оценување на уставноста и законитоста на Статутот.

Овој статут е изработен врз концепцијата за изедначување на самоуправниите права на работниците на работната заедница и самоуправниите права на кооперантите т. е. на работните луѓе што работат со свои средства за работа и трајно стопански соработуваат со работната организација (самостојни занаетчији).

Суштината на оваа концепција е изразена во членот 11 од Статутот, со кој се пропишува дека со денот на стапувањето на работното место или со денот на засновањето на кооперативниот однос со работната организација, работникот односно самостојниот занаетчија станува рамноправен член на претпријатието и ги презема сите должности и обврски и се здобива со определени права а дека со денот на престанувањето на работниот однос односно на кооперативниот однос престануваат за работникот односно самостојниот занаетчија должностите, обврските и правата што ги имал во работната организација, освен обврската чување на деловната тајна.

Оваа концепција посебно е разработена во делот III од Статутот, со кој главно се уредува самоуправувањето во Претпријатието. Така со одредбите на членот 32 од Статутот се пропишува дека непосредното самоуправување на работните луѓе во Претпријатието се врши по пат на собир на работните луѓе на работната заедница и референдум, а посредното самоуправување — преку органите за управувањето т. е. работничкиот совет, советот на кооперантите и директорот на претпријатието.

Според Статутот, со референдум се одлучува за прашања од посебно значење за Претпријатието како целина (за седиштето на претпријатието, за спојување, припојување или поделба на претпријатието и сл.), со тоа што во референдумот рамноправно учествуваат членовите на работната заедница (лица во постојан работен однос) и кооперантите. Одлуките донесени на референдумот се задолжителни за работничкиот совет, советот на кооперантите и работната заедница на Претпријатието.

Собир на работните луѓе, на кој исто така рамноправно учествуваат членовите на работната заедница и кооперантите, одлучува, покрај другото, за планот на работата, програмата за работа и за престанокот на претпријатието.

Собир на кооперантите, што е составен исклучително од кооперанти, врши кандидирање за членови на работничкиот совет од редот на лицата од својата средина и избира членови на советот на кооперантите, како и одлучува за меѓукооперативните односи.

Работната заедница ја сочинуваат работниците во постојан работен однос и на неа ѝ е доверено вршењето на определени права. Меѓутоа, надзор над нејзината работа врши работничкиот совет на Претпријатието, и тоа на таков начин што има право да поништи секој нејзин општ или поединечен акт за кој смета дека не е во согласност со Уставот, закон, статутот и планот за работа на Претпријатието, и со своја одлука да го определи рокот во кој ќе се изврши усогласување на запрениот акт со наведените прописи (член 69 од Статутот).

Според членот 85 од Статутот работничкиот совет има 25 членови, од кои 6 членови се работници на претпријатието а 19 членови се кооперанти што ги избира собир на кооперантите. Во таков состав на работничкиот совет му е доверено вршењето

на најзначајните работи и задачи во претпријатието, а особено донесување на статут, стопански и финансиски план и правилник за распределба на доходот.

Советот на кооперантите, кој има 11 членови, во заедница со работничкиот совет, покрај другото, одлучува за формирање кредитен фонд, донесува правилник на фондот и го именува претседателот и членовите на фондот (член 95 точ. 9, 10 и 11 од Статутот).

Директорот на претпријатието, според одредбите на Статутот, е самостоен во работата, но и лично му е одговорен на работничкиот совет и на собирот на работните луѓе.

Во овој случај како основно прашање се поставува дали е во согласност со Уставот и со закон со статутот на претпријатието наполно да се изедначат кооперантите и работниците во постојан работен однос во поглед учествувањето во управувањето со работната организација.

Со одредбата на членот 17 став 3 од Уставот на СФРЈ е пропишано дека со закон и статутот на задругата или на друга работна организација може да се предвиди работните луѓе, што работат со свои средства за работа и трајно стопански соработуваат со работната организација, да учествуваат во управувањето со работната организација во работите во кои соработуваат.

Според тоа, од самиот Устав на СФРЈ произлегува ограничувањето на правата на управување на кооперантите. Имено, со закон и со статутот можно е да се предвиди учеството на кооперантите во управувањето со работната организација, но само во работите во кои трајно стопански соработуваат, а не во сите работи на управувањето со работната организација.

Од тоа наедно произлегува дека кај работните организации, што соработуваат со кооперантите, се јавуваат две категории работи, и тоа: работи на управувањето што настануваат во областа на соработката на кооперантите со работната организација и други работи меѓу кои во ваков случај посебно значаење имаат оние работи што настануваат во областа на внатрешните односи помеѓу членовите на работната заедница.

Разработувајќи ја уставната концепција за учеството на кооперантите во управувањето со претпријатието, Основниот закон за претпријатијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/65 и 20/65) со одредбата на членот 14 пропиша дека работните луѓе што работат со свои средства за работа и трајно стопански соработуваат со претпријатието, учествуваат, во согласност со законот и статутот, во управувањето со работите во кои соработуваат со претпријатието. Тоа значи дека Основниот закон за претпријатијата ги предвидува истите ограничувања во поглед учествувањето во управувањето со претпријатието од страна на кооперантите. Имено, тој закон ја предвидува можноста за учествување во управувањето од страна на кооперантите само во работите во кои кооперантите соработуваат со претпријатието.

Со одредбата на членот 61 став 2 од Основниот закон за претпријатијата исто така е пропишано дека со статутот може да се предвиди кооперантите да избираат за работнички совет на претпријатието и за органи на управувањето на делови од претпријатието со кои соработуваат определен број членови, или да избираат определен број членови само за работнички совет на претпријатието или само за орган на управувањето на дел од претпријатието. Со ставот 3 на тој член натаму е утврдено дека со статутот може да се предвиди формирање посебен орган на управувањето, што го избираат

кооперантите (совет на кооперанти) чии права и должности исто така се определуваат со статутот.

Меѓутоа, од наведените одредби на Статутот на Претпријатието „Занатпродукт“ произлегува дека кооперантите не само што се наполно изедначени со членовите на работната заедница во поглед учествувањето во управувањето со работите на Претпријатието туку и дека се, со оглед на бројниот однос во органите на управувањето, доминантен фактор во одлучувањето во сите работи во оваа работна организација, што според сфаќањето на Уставниот суд на Југославија не е во согласност со Уставот и законот, па поради тоа Судот го укина во целина Статутот на Претпријатието за промет на занаетчиски производи „Занатпродукт“, Стара Пазова од 22 ноември 1966 година.

Уставниот суд се определи за укинување на Статутот, а не за неговото поништување, од причината што во овој случај се во прашање такви форми на самоуправавање кои досега не се поцелосно разработени со законски прописи.

4. Оваа одлука е донесена на седницата на Уставниот суд на Југославија, одржана на 11 декември 1967 година.

У бр. 457/67
11 декември 1967 година
Белград

Претседател
на Уставниот суд на
Југославија,
Блажо Јовановиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
50. Закон за измени и дополненија на Законот за експропријацијата — — — —	73
51. Закон за определување на градежното земјиште во градовите и населбите од градски карактер — — — —	77
52. Одлука за Програмата на статистичките истражувања за 1968 до 1972 година —	78
53. Одлука за именување заменик-претседател на Сојузниот совет за координација на научите дејности, за разрешување и именување членови на Сојузниот совет за координација на научните дејности и за определување органи и организации што делегираат свои претставници за членови на Сојузниот совет за координација на научните дејности — — — —	79
54. Одлука за избор на судија на Врховниот суд на Југославија — — — —	80
55. Одлука за височината на надместокот на трошоците за закоп на умрен носител на „Партизанска споменица 1941“ — — — —	80
56. Правилник за единствениот контен план на осигурителните организации — — — —	80
57. Решение за југословенските стандарди за спојници за направ и за подножја за сијалици — — — —	86
58. Одлука за измена на Одлуката за височината на задолжителната резерва на деловните банки кај Народната банка на Југославија — — — —	87
Одлука на Уставниот суд на Југославија за укинување Статутот на Претпријатието за промет на занаетчиски производи „Занатпродукт“, Стара Пазова од 22 ноември 1968 година — — — —	87